

5. 4. 2019

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Akcionář nemá právo znát výši mzdy osob blízkých členům představenstva a dozorčí rady, resp. v německém modelu řízení samotných členů představenstva, kvůli GDPR. Opravdu?

V rozsudku sp. zn. 50 Cm 163/2018, ze dne 4. 2. 2019 Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že akcionář nemá právo znát výši mzdy osob blízkých členům představenstva a dozorčí rady, resp. v německém modelu řízení samotných členů představenstva, kvůli GDPR. Tento právní závěr se mi zdá (slovy klasika) poněkud nešťastným.

Několik slov ke skutkovému stavu. Akcionář před konáním valné hromady zaslal společnosti přípis, mj. s následujícími žádostmi o vysvětlení:

„Uvedte, zda společnost zaměstnává osoby blízké členům představenstva a dozorčí rady společnosti, v případě že ano, tak o jaké osoby se jedná, jaká mzda (odměna) byla v jednotlivých měsících roku 2017 těmto zaměstnancům vyplacena a na základě jakého právního titulu.“ (dále jen „žádost o vysvětlení č. 1“)

„Uvedte, jaká plnění (ať už peněžité či nepeněžité) byla jmenovitě jednotlivým členům představenstva, dozorčí rady a výboru pro audit společnosti poskytnuta v jednotlivých měsících roku 2017 a na základě jakého právního titulu.“ (dále jen „žádost o vysvětlení č. 2“)

ARROWS
advisory group

Pokud jde o žádost o vysvětlení č. 1, „odpovědělo“ na ni představenstvo následujícím způsobem:

„Společnost zaměstnává v pracovním poměru tři osoby blízké jednomu členu představenstva.

Identitu osob a výši jejich mzdy však představenstvo s ohledem na ustanovení zákona č.

262/2006 Sb., zákoníku práce (údaje jsou obsahem osobního spisu zaměstnance), na ustanovení nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 2016/679, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (GDPR) a konečně i s ohledem na vyjádření nesouhlasu všech dotčených osob, nesdělí. Tyto údaje mohou být sděleny pouze osobám oprávněným dle příslušných právních předpisů“.

Podle § 358 odst. 2 z. o. k. platí, že: „Informace obsažená ve vysvětlení musí být určitá a **musí poskytovat dostatečný a pravdivý obraz o dotazované skutečnosti....**“ Z odpovědi představenstva je patrné, že odmítlo akcionáři na žádost o vysvětlení č. 1 vysvětlení poskytnout.

Mám za to, že představenstvo odmítlo poskytnout akcionáři vysvětlení k žádosti o vysvětlení č. 1 **bez zákonného důvodu**. Je tomu tak z následujících důvodů.

Podle § 61 odst. 1 z. o. k. platí, že: „*Jiné plnění ve prospěch osoby, která je členem orgánu obchodní korporace, než na které plyne právo z právního předpisu, ze smlouvy o výkonu funkce schválené podle § 59 odst. 2 nebo z vnitřního předpisu schváleného orgánem obchodní korporace, do jehož působnosti náleží schvalování smlouvy o výkonu funkce, lze poskytnout pouze se souhlasem toho, kdo schvaluje smlouvu o výkonu funkce, a s vyjádřením kontrolního orgánu, byl-li zřízen.*“

Podle § 61 odst. 3 z. o. k. pak platí, že: „*Ustanovení odstavce 1 se použije obdobně na určení mzdy i na jiné plnění zaměstnanci, který je současně i členem statutárního orgánu společnosti, nebo osobě jemu blízké.*“

Z citovaných ustanovení vyplývá, že **korporační právo** je (pokud jde o otázku přístupu akcionářů k odměňování zaměstnanců, kteří jsou osobami blízkými členu statutárnímu orgánu) **ve vztahu speciality k ustanovením zákoníku práce, resp. k právním předpisům na ochranu osobních údajů včetně GDPR. Tuto tezi potvrzuje sám Úřad pro ochranu osobních údajů** ve stanovisku ze dne 1. 12. 2016, č. j. UOOU-12849/16-2, kde se zmiňuje o tom, že zákon o ochraně osobních údajů obsahuje toliko obecnou úpravu ochrany osobních údajů a že zvláštní právní předpisy mohou stanovit v konkrétním případě jinak (odchylky) od této úpravy. Jedním z nich je kupř. právě zákon o obchodních korporacích.

Opačný výklad by byl navíc v rozporu s účelem § 63 z. o. k. Pakliže má totiž mzdu a jiné plnění zaměstnanci, který je osobou blízkou členu statutárnímu orgánu, **schvalovat ten, kdo schvaluje členu statutárního orgánu smlouvu o výkonu funkce, je zřejmé, že tento orgán musí mít (má) dané informace (zahrnující identitu těchto osob a výši jejich mzdy) k dispozici (a jejich poskytnutí tak nemůže být vázáno na souhlas daných osob, protože zde existuje zákonný podklad pro jejich poskytnutí)** a v případě, že schvalujícím orgánem je dozorčí rada, **musí mít nutně přístup k těmto informacím také členové nejvyššího orgánu obchodní korporace (valné hromady, tj. akcionáři)**, která volí a odvolává členy dozorčí rady, kteří jsou tak povinni valné hromadě skládat své účty. Podle § 449 odst. 1 z. o. k. navíc platí, že: „*Členové dozorčí rady se zúčastňují valné hromady a pověřený člen dozorčí rady ji seznamuje s výsledky činnosti dozorčí rady.*“

Jak jinak (než postupem dle § 357 a násl. z. o. k.) by (minoritní, kvalifikovaní) akcionáři společnosti mohli kupř. pro účely akcionářské žaloby (§ 371 z. o. k.) či odvolání členu dozorčí rady z funkce pro porušování povinností [§ 426 písm. c) z. o. k.] **zjistit, že mzda či jiné plnění zaměstnance, který je osobou blízkou členu statutárního orgánu, není přemrštěná a že členové dozorčí rady při jejím schválení (viz § 61 odst. 1 a 3 z. o. k.) postupovali v souladu s péčí řádného hospodáře a že společnosti nevznikla újma?**

V této souvislosti lze pak odkázat kupř. na závěry uvedené v odborné literatuře (které lze dle mého soudu analogicky vztáhnout i na tento případ) (HURYCHOVÁ, Klára. Schvalování odměn členů řídicích orgánů akciových společností. Obchodněprávní revue. 2016, č. 11-12, s. 305-314), ze kterých se podává, že předmětné informace akcionáři být poskytnuty měly: „*Vhodnějším řešením bude též z hlediska informační asymetrie, která za normálních okolností (a obvykle ve společnostech s méně koncentrovaným vlastnictvím) přetrvává mezi kontrolovaným orgánem (představenstvem), kontrolujícím orgánem (typicky dozorčí radou) a valnou hromadou, která by měla o odměňování rozhodnout. Dozorčí rada jako orgán, který dohlíží na výkon působnosti představenstva, bude (resp. by měla) v rámci jí svěřené kontrolní působnosti disponovat větším množstvím informací o kvalitě výkonu funkce jednotlivých členů představenstva, a bude tak moci*

rozhodnout o jejich odměnách kvalifikovaněji, než kdyby tak činila valná hromada. Je sice pravdou, že dozorčí rada je při takovém rozhodování do značné míry limitována informacemi, které získá od představenstva (které může mít v tomto směru zájem zatajit dozorčí radě dílčí fakta klíčová pro rozhodnutí o jeho odměnách), nicméně taková informační asymetrie zde existuje i tehdy, rozhoduje-li o odměňování valná hromada. Přesun kompetence v tomto případě eliminuje jedno ze dvou ohnisek této asymetrie. Charakterem odlišný zdroj informační asymetrie však přeci jen bude nadále existovat mezi dozorčí radou a valnou hromadou, jíž náleží oprávnění volit a odvolávat členy dozorčí rady.

Dozorčí rada (resp. její pověřený člen) je ze zákona povinna informovat akcionáře na valné hromadě o výsledcích své činnosti (§ 449 odst. 1 ZOK). V případě zde diskutovaného přenosu kompetencí bude jistě povinna informovat akcionáře také o svém rozhodování o odměňování představenstva. Tuto povinnost by bylo v praxi vhodné vtělit přímo do textu stanov, tj. zakotvit výslovně, že dozorčí rada je v rámci podávání zpráv o kontrolní činnosti povinna informovat valnou hromadu též o jí zvolené politice schvalování smluv o výkonu funkce a především o politice odměňování členů představenstva. **Tyto informace by měly být (jak dovodíme i ze zákona) konkrétní, tj. dozorčí rada nemůže akcionářům upírat informaci o jí schválené struktuře a výši konkrétních odměn jednotlivých členů představenstva. Akcionáři v této záležitosti nepochybně zůstává zachováno právo požadovat vysvětlení k tomuto bodu programu valné hromady (§ 357 a násl. ZOK), které by měl i v případě, pokud by v této kompetenci rozhodovala sama valná hromada. Bude však informován orgánem, který (na rozdíl od představenstva) není na výkonu této působnosti přímo zainteresován, lze tedy předpokládat vyšší míru jeho neutrality.“**

V uvedeném případě jde navíc o **zvláštní případ střetu zájmů, široká informační povinnost vůči akcionářům jde zde tudíž zcela namísto** (viz § 54 a § 55 z. o. k.). Dozorčí rada měla proto akcionáři poskytnout vysvětlení i **dle § 55 odst. 3 z. o. k.: „Kontrolní orgán podá nejvyššímu orgánu zprávu o informacích, které obdržel podle odstavce 1, případně o jím vydaném zákazu podle § 56 odst. 2.“** ve spojení s § 55 odst. 1 z. o. k.: „Hodlá-li člen orgánu obchodní korporace uzavřít s touto korporací smlouvu, informuje o tom bez zbytečného odkladu orgán, jehož je členem, a kontrolní orgán, byl-li zřízen, jinak nejvyšší orgán. Zároveň uvede, za jakých podmínek má být smlouva uzavřena. **To platí obdobně pro smlouvy mezi obchodní korporací a osobou členovi jejího orgánu blízkou nebo osobami jím ovlivněnými nebo ovládanými.“**

Vysvětlení k žádosti č. 1 bylo přitom potřebné pro posouzení obsahu záležitostí zařazených na pořad jednání valné hromady, a to pro **schvalování řádné účetní závěrky za rok 2017 a rozhodnutí o rozdělení zisku**, kdy společnost v rozporu s judikaturou Nejvyššího soudu dlouhodobě nevyplácí svým akcionářům dividendy (usnesení ze dne 26. 2. 2014, sp. zn. 29 Cdo 3059/2011) a **minoritní akcionáři mají proto legitimní důvod vědět, jakým způsobem jsou za takové situace odměňovány osoby blízké členům statutárního orgánu a zda nedochází náhodou přes odměňování blízkých osob statutárnímu orgánu ke skrytému vyplacení dividend ovládající osobě, popř. zda nejsou odměny přemrštěné a nevzniká tak společnosti újma**, k tomu srov. HOLEJŠOVSKÝ, Josef. Vztah práva akcionáře na dividendu k rozhodování o použití zisku akciové společnosti. Právní rozhledy. 2010, č. 3, s. 86-95: „V každém konkrétním případě je přitom třeba zkoumat, zdali, s ohledem na konkrétní osoby – akcionáře a současně člena představenstva či dozorčí rady společnosti, **s ohledem na výši odměn vyplácených společnostmi akcionářům – členům představenstva či dozorčí rady společnosti za výkon funkce a s ohledem na výši navrhované dividendy a výši navrhované tantiémy pro tyto osoby, nedochází ke skryté výplatě dodatečných dividend pouze některým akcionářům**, v rozporu s § 178 odst. 1 ObchZ, a tudíž i ke zneužití většiny hlasovacích práv ve smyslu § 56a odst. 1 ObchZ.“

Postup společnosti při odmítnutí podání vysvětlení na žádost akcionáře je třeba označit za šikanózní a jsoucí v rozporu s § 212 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění

pozdějších předpisů (dále jen „o. z.“): „Přijetím členství v korporaci se člen vůči ní zavazuje chovat se čestně a zachovávat její vnitřní řád. **Korporace nesmí svého člena bezdůvodně zvýhodňovat ani znevýhodňovat a musí šetřit jeho členská práva i oprávněné zájmy.**“ a § 244 odst. 1 z. o. k.: „Společnost zachází za stejných podmínek se všemi akcionáři stejně.“, kdy v uvedeném případě došlo současně ke zneužití většiny a k porušení práva akcionářů na informace.

Pokud jde o žádost o vysvětlení č. 2, „odpovědělo“ na ni představenstvo žalovaného následujícím způsobem: „Členové představenstva společnosti jsou v souladu s ustanovením čl. 12 odst. 2 stanov voleni dozorčí radou, dozorčí rada rovněž schvaluje smlouvy o výkonu funkce jednotlivých členů představenstva. Smlouvy o výkonu funkce pro stávající členy představenstva byly schváleny na zasedání DR dne 22. 6. 2016. Smlouvy o výkonu funkce obsahují v souladu s ustanovením § 60 ZOK mimo jiné i všechny údaje o odměňování jednotlivých členů představenstva a výše odměny členů představenstva je zcela standardní. **Vzhledem ke skutečnosti, že schvalování smluv o výkonu funkce není v působnosti valné hromady, nemohou být tyto smlouvy poskytnuty akcionářům společnosti. Současně dle souhlasného stanoviska představenstva a dozorčí rady se v případě výše odměny jednotlivých členů představenstva jedná o vnitřní tak utajovanou informaci dle § 359 písm. b) ZOK a veřejné publikování těchto informací by dle souhlasného rozhodnutí P a DR mohlo poškodit zájmy společnosti v oblasti ochrany lidských zdrojů. Navíc i z pohledu v loňském roce platného zákona o ochraně osobních údajů, GDPR a z hlediska principu proporcionality zájem na ochranu soukromí převyšuje nad zájmem na poskytnutí této informace...**“

Podle § 358 odst. 2 z. o. k. platí, že: „Informace obsažená ve vysvětlení musí být určitá a **musí poskytovat dostatečný a pravdivý obraz o dotazované skutečnosti...**“ Z odpovědi představenstva žalovaného je patrné, že odmítlo žalobci na žádost o vysvětlení č. 2 vysvětlení poskytnout.

Rovněž v tomto případě mám za to, že představenstvo odmítlo poskytnout akcionáři vysvětlení k žádosti o vysvětlení č. 2 **bez zákonného důvodu**. Je tomu tak z důvodů, které byly popsány již výše.

Jen na okraj lze pak uvést, že nelze v žádném případě souhlasit s tvrzením představenstva, že „vzhledem ke skutečnosti, že schvalování smluv o výkonu funkce není v působnosti valné hromady, nemohou být tyto smlouvy poskytnuty akcionářům společnosti“. **Je třeba totiž vytknout před závorku, že na inkriminované valné hromadě bylo na pořadu jednání mj. schvalování řádné účetní závěrky za rok 2017 a rozhodnutí o rozdělení zisku, přičemž otázky týkající se odměňování členů představenstva bezpochyby s projednávanými záležitostmi úzce souvisí a to jednak proto, že nalézají svůj odraz v účetnictví (a majetkové sféře společnosti v podobě nákladů) a jednak zde existuje riziko, že skrze nepřiměřených odměn členů statutárních orgánů může docházet ke skryté výplatě dividendy.**

V této souvislosti se sluší také připomenout usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 3284/2012, ze dne 27. 11. 2017, kde bylo judikováno: „Nejvyšší soud již v minulosti uzavřel, že požaduje-li akcionář v souvislosti se schválením účetní závěrky, aby mu bylo podáno vysvětlení, které směřuje k získání informací o tom, jak vznikla ztráta společnosti vyplývající ze schvalované účetní závěrky, má na poskytnutí takové informace právo, neboť jde o informaci související se schvalováním účetní závěrky (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. ledna 2002, sp. zn. 29 Odo 400/2001); **tento závěr se uplatní tím spíše v případě, jde-li o informace týkající se významných smluv mezi společností a jejím většinovým akcionářem.**“

Smlouvy o odměňování členů statutárních orgánů prosazených do funkcí většinovým akcionářem patří bezesporu mezi významné smlouvy, a proto akcionáři mají právo znát

informace o jejich obsahu, zejména v části týkající se výše jejich odměn. Úsudek společnosti, že snad skutečnost, že smlouvy o výkonu funkce neschvaluje valná hromada, má znamenat, že akcionáři nemají právo znát výši odměn členů představenstva, je tak třeba odmítnout. Je tomu tak mj. z toho důvodu, že **jen proto, že odměny členům představenstva schvaluje dozorčí rada, nelze úspěšně dovozovat, že je tím suspendováno právo akcionáře obdržet v tomto směru relevantní informace na základě podané žádosti o vysvětlení dle § 357 a násl. z. o. k.**

Za zcela lichou je pak třeba označit argumentaci představenstva o tom, že odměny členů statutárního orgánu představují vnitřní a utajovanou informaci dle § 359 písm. b) z. o. k.

Ze struktury akciové společnosti, v níž je představenstvo výkonným orgánem (§ 435 odst. 1 z. o. k.), jakož i z § 435 odst. 4 z. o. k. a dalších ustanovení zákona o obchodních korporacích plyne, že **členové představenstva „skládají účty“ ze své činnosti právě valné hromadě jakožto nejvyššímu orgánu společnosti (§ 44 odst. 1 z. o. k.) složenému z akcionářů** (srov. např. § 436 odst. 2 z. o. k.). Valná hromada přitom nezasedá permanentně, ale jedná pouze tehdy, je-li svolána (minimálně jednou za rok – § 402 odst. 1 z. o. k.). **Je proto absurdní, aby akcionáři coby vlastníci akciové společnosti neznali výše odměn členů statutárních orgánů, tedy manažerů, kteří za ně řídí každodenní chod společnosti.** V testu proporcionality je tudíž třeba dát přednost právu akcionářů na informace před právem členů představenstva na ochranu soukromí. **Soudím tedy, že delegací této působnosti na dozorčí radu nelze obcházet právo akcionářů zakotvené v § 357 z. o. k.**

JUDr. Vladimír Janošek,

advokát

trvale spolupracující s [ARROWS advokátní kancelář, s.r.o.](#)

V Jámě 699/1

110 00 Praha 1

Tel.: +420 731 773 563

e-mail: janosek@arws.cz

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)

- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)